

Broj: **086-2/19**
Banja Luka, jun 2019. godine

Z A P I S N I K

o stručnom nalazu mjerenja ukupnog nivoa imisijskih koncentracija kvaliteta vazduha na lokaciji farme goveda

Investitor: „MMB-inexcoop“ d.o.o. Šamac

Lokacija: Tišina broj 98 A, Tišina, opština Šamac

U Banjoj Luci, juna 2019. godine

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију на основу члана 67. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12 и 79/15) и члана 5. Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број 28/13) и Рјешења о испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине број 1-Е/07 од 23.12.2015. године, **и з д а ј е**

Л И Ц Е Н Ц У

„ЕКОДОЗВОЛА“ д.о.о. Бања Лука

Испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине. Ова лиценца важи од 23.12.2015. године до 23.12.2019. године. Провјера испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине вршиће се у складу са одредбама Закона о заштити животне средине и Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

Број регистра: 1-Е/07

Бања Лука: 23.12.2015. године

SADRŽAJ

1. OPŠTI PODACI.....	4
2. PRIMJENJENI PROPISI I STANDARDI.....	4
3. METODE I INSTRUMENTI.....	4
4. REZULTATI MJERENJA KVALITETA VAZDUHA.....	7
4.1. Lokacija mjernog mjesta	7
5. ZAKLJUČAK.....	9

1. OPŠTI PODACI

a) Ime i adresa odgovornog lica i investitora pogona i postrojenja:

Odgovorno lice: **Anka Borojević**
Đenerala Draže 73
76 230 Šamac

Investitor: **„MMB-INEXCOOP“ d.o.o. Šamac**
Put srpskih dobrovoljaca bb
76 230 Šamac

b) Lokacija pogona i postrojenja:

Farma goveda
Tišina broj 98 A,
Tišina

2. RIMJENJENI PROPISI I STANDARDI

Uredba o uslovima za monitoring kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/12),

3. METODE I INSTRUMENTI

U cilju utvrđivanja kvaliteta vazduha na lokaciji **farme goveda, „MMB-INEXCOOP“ d.o.o. Šamac u naselju Tišina, opština Šamac** obavljena su mjerenja kvaliteta vazduha i to osnovnih polutanata zagađenja u okolnoj atmosferi.

Navedena mjerenja obavljena su u zoni uticaja predmetne lokacije, sa instrumentima za mjerenje imisijskih koncentracija relevantnih pokazatelja kvaliteta vazduha, i to:

- uređaj (TETRA) za mjerenje imisijskih koncentracija: O₃, SO₂, NO i CO;
- uređaj (GASMAN) za mjerenje imisijskih koncentracija NO₂;
- uređaj (APEX PUMPA) za mjerenje količine suspendovanih materija (PM₁₀ i PM_{2,5});
- uređaj (GEOS N11) za mjerenje mikrometeoroloških parametara: brzine i pravca strujanja vazduha, temperature, vlage i pritiska.

Obaveza izvršioca bila je izvršiti mjerenja imisijskih koncentracija relevantnih pokazatelja kvaliteta vazduha, što je uključivalo: mjerenje imisijskih koncentracija SO₂, NO₂, CO i količine suspendovanih materija (PM₁₀), istovremeno sa mjerenjem mikrometeoroloških parametara: brzina i smjer vjetra, pritisak, temperatura i relativna vlažnost vazduha.

Uredba o vrijednostima kvaliteta vazduha

Uredbom o vrijednostima kvaliteta vazduha utvrđuju se vrijednosti kvaliteta vazduha u cilju upravljanja kvalitetom vazduha. Uredbom su utvrđene vrijednosti kvaliteta vazduha i to donje i gornje granice ocjenjivanja kvaliteta vazduha, granica tolerancije i tolerantnih vrijednosti, ciljanih vrijednosti i dugoročnih ciljeva zagađujućih materija u vazduhu, koncentracija opasnih po zdravlje ljudi i koncentracija o kojima se izvještava javnost. Granične i tolerantne vrijednosti su osnov za ocjenjivanje kvaliteta vazduha, podjelu zona o aglomeracija u kategoriji na osnovu nivoa zagađenja vazduha i upravljanje kvalitetom vazduha.

Ocjena kvaliteta vazduha sadrži podatke o:

- nivou zagađenja kada je prekoračena tolerantna vrijednost, zoni i aglomeracijama gdje su vrijednosti izmjerene i datumima i periodima trajanja
- nivou zagađenja kada je prekoračena granična vrijednost, zoni i aglomeracijama gdje su vrijednosti izmjerene i datumima i periodima trajanja
- prekoračenju kritičnih nivoa, zoni i aglomeracijama gdje su vrijednosti izmjerene i datumima i periodima trajanja
- zoni i aglomeracijama u kojima su vrijednosti zagađujućih materija ispod graničnih vrijednosti
- metodama koje su primjenjene prilikom ocjenjivanja kvaliteta vazduha

Analiza uzoraka vazduha obuhvata njihovu fizičko-hemijsku analizu. Rezultati mjerenja upoređuju se sa propisanim graničnim, tolerantnim i ciljanim vrijednostima nivoa zagađujućih materija u vazduhu u cilju utvrđivanja nivoa zagađenosti vazduha.

Za ocjenu kvaliteta vazduha, minimalni period praćenja je pet godina. Granica ocjenjivanja smatra se prekoračenom ukoliko je do prekoračenja došlo tokom najmanje tri godine od pomenutih pet godina. Kada postoje podaci za period kraći od pet godina, radi utvrđivanja gornje i donje granice ocjenjivanja, mogu se kombinovati rezultati kratkotrajnih mjerenja vršenih u toku jedne godine na lokacijama za koje je karakterističan najviši nivo zagađenja, sa podacima dobijenim iz registra emisija i sa rezultatima modelovanja. Izuzetno, kod mjerenja na osnovu pritužbe građana, period mjerenja može biti kraći.

Rezultati mjerenja i /ili ocjenjivanja mogu se porediti sa graničnom i tolerantnom vrijednošću ako su nivoi zagađujućih materija ocjenjeni u skladu sa Uredbom o uslovima za monitoring kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/12).

Nivo zagađujućih materija vazduha prati se mjerenjem koncentracija za sumpor-dioksid i okside azota, suspendovane čestice (PM₁₀, PM_{2.5}), olovo, benzen, ugljen - monoksid, prizemni ozon, arsen, kadmijum, živu, nikl, benzo(a)piren i čađ u vazduhu, instrumentima za automatsko mjerenje i/ili uzimanje uzoraka za analizu.

Pod vrijednostima kvaliteta vazduha ove uredbe podrazumjevaju se zahtjevi kvaliteta vazduha za planirani period, u skladu sa ovom uredbom.

U sljedećoj tabeli su date granične vrijednosti, tolerantne vrijednosti i granica tolerancije vazduha za pojedine polutante.

Tabela broj 1. Granične vrijednosti, tolerantne vrijednosti i granice tolerancije

Period uzimanja srednje vrijednosti mjerenja		Granična vrijednost	Granica tolerancije	Tolerantna vrijednost
Sumpor-dioksid				
Jedan sat		350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Jedan dan		125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Kalendarska godina		50 µg/m ³	-	50 µg/m ³
Azot-dioksid				
Jedan sat		150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Jedan dan		85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Kalendarska godina		40 µg/m ³	20 µg/m ³	60 µg/m ³
Suspendovane čestice PM₁₀				
Jedan dan		50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Kalendarska godina		40 µg/m ³	8 µg/m ³	48 µg/m ³
Suspendovane čestice PM_{2.5} STADIJUM 1				
Kalendarska godina		25 µg/m ³	5 µg/m ³	30 µg/m ³
Suspendovane čestice PM_{2.5} STADIJUM 2				
Kalendarska godina		20 µg/m ³	-	20 µg/m ³
Ugljen-monoksid				
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost		10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Jedan dan		5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³
Kalendarska godina		3 mg/m ³	-	3 mg/m ³

4. REZULTATI MJERENJA KVALITETA VAZDUHA

Datum i vrijeme mjerenja: 06.06.2019. godine, u 12:00 časova.

Napomena: Mjerenja su rađena u skladu sa Uredbom o vrijednostima kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/12). Rezultati mjerenja su upoređivani sa graničnim vrijednostima iz pomenute uredbe.

4.1. Lokacija mjernog mjesta

Mjerenja imisije kvaliteta vazduha su vršena na manipulativnom platou **farme goveda, „MMB-INEXCOOP“ d.o.o. Šamac** u naselju **Tišina, opština Šamac** na jednom mjernom mjestu.

Satelitski snimak lokacije

LEGENDA:

- Mjerno mjesto imisijskih koncentracija parametara zagađenja vazduha na lokaciji, **farme goveda, „MMB-INEXCOOP“ d.o.o. Šamac** u naselju **Potočani, opština Šamac**

Tabela br. 2. Izmjerene vrijednosti polutanata imisije

Vrijeme usrednjavanja		Rezultat	Jedinica mjerenja	Granična vrijednost/ Tolerantna vrijednost
SO ₂	24 sata	0,00	µg/m ³	125/125
NO ₂	24 sata	0,00	µg /m ³	85/125
Suspendovane materije (PM ₁₀)	24 sata	0,00	µg /m ³	50/75
CO	24 sata	0,00	mg /m ³	5/10

U toku mjerenja registrovani su sljedeći meteorološki parametri koji determinišu predmetni lokalitet:

- temperatura.....29,1 °C
- relativna vlažnost vazduha55,0 %
- pravac vjetra i brzina strujanja vazduha:
vjetar istočni, promjenljive brzine.....0,0 – 0,5 m/s
- pritisak.....1001 mbar
- vrijeme.....sunčano.

Slika sa mjerenja

5. ZAKLJUČAK

Imisije

Rezultati mjerenja imisijskih koncentracija parametara zagađenja vazduha, pokazuju da je koncentracija:

- sumpordioksida - SO₂ (izmjereno 0,00 µg/m³ u toku uzorkovanja - GDV je 125 µg/m³; u toku 24 časovnog usrednjavanja);
- azotdioksida - NO₂ (izmjereno 0,00 µg/m³ u toku uzorkovanja - GDV 85 µg/m³ u toku 24 časovnog usrednjavanja);
- suspendovanih materija (PM₁₀) (izmjereno 0,00 µg/m³, u toku uzorkovanja - GDV je 50 µg/m³ u toku 24- časovnog usrednjavanja) i
- ugljenmonoksida - CO (izmjereno 0,00 µg/m³ u toku uzorkovanja - GDV je 5 mg/m³ u toku 24 - časovnog usrednjavanja).

Mjerenja pokazuju da se koncentracija svih mjenjenih parametara zagađenja vazduha, nalaze ispod graničnih dozvoljenih vrijednosti (GDV), tj prilikom mjerenja vrijednosti svih mjenjenih parametaru su bili 0,00.

Na osnovu iznijetih podataka o mjenjenju imisije, može se dati pozitivna ocjena uticaja farne goveda, „MMB-INEXCOOP“ d.o.o. Šamac u naselju Tišina, opština Šamac na životnu sredinu, pošto je evidentno da nisu dokazane prekogranične imisijske koncentracije parametara zagađenja vazduha u neposrednoj okolini objekta.

PREGLED - MJERENJE IZVRŠILI I STRUČNI NALAZ NAPISALI:

1. Svetlana Pavičić, dipl. ing. tehn. _____

2. Dalibor Kljajić, dipl. inž. polj. _____

DIREKTOR

Ljubinko Kostić, dipl. inž. maš.